

Số: /QĐ-SNN&PTNT

Thanh Hoá, ngày tháng năm 2023

QUYẾT ĐỊNH

Về việc phê duyệt Phương án ứng phó với tình huống khẩn cấp
đập, hồ chứa nước Long Hưng, huyện Triệu Sơn, tỉnh Thanh Hóa, năm 2023

GIÁM ĐỐC SỞ NÔNG NGHIỆP VÀ PTNT THANH HÓA

Căn cứ Luật Thủy lợi ngày 19/6/2017; Luật Phòng chống thiên tai ngày 19/6/2013; Luật sửa đổi bổ sung một số điều của Luật Phòng, chống thiên tai và Đê điều ngày 17/6/2020;

Căn cứ các Nghị định của Chính phủ: Số 30/2017/NĐ-CP ngày 21/3/2017 quy định tổ chức hoạt động ứng phó sự cố, thiên tai và tìm kiếm cứu nạn; số 114/2018/NĐ-CP ngày 04/9/2018 về quản lý an toàn đập, hồ chứa nước; số 66/2021/NĐ-CP ngày 06/7/2021 quy định chi tiết thi hành một số điều của Luật Phòng, chống thiên tai và Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Phòng, chống thiên tai và Luật Đê điều;

Căn cứ Quyết định số 36/2019/QĐ-UBND ngày 12/11/2019 của UBND tỉnh về việc phân công, phân cấp thực hiện quản lý nhà nước về an toàn đập, hồ chứa nước thủy lợi trên địa bàn tỉnh Thanh Hóa;

Theo đề nghị của Chi cục Thủy lợi tại Báo cáo kết quả thẩm định số 62/BC-CCTL ngày 19/5/2023 và Công ty TNHH một thành viên Sông Chu tại Tờ trình số 496/TTr-SC ngày 28/4/2023 (kèm theo hồ sơ) về việc thẩm định, phê duyệt Phương án ứng phó với tình huống khẩn cấp đập, hồ chứa nước Long Hưng, huyện Triệu Sơn năm 2023.

QUYẾT ĐỊNH:

Điều 1. Phê duyệt Phương án ứng phó với tình huống khẩn cấp đập, hồ chứa nước Long Hưng, huyện Triệu Sơn, tỉnh Thanh Hóa, năm 2023, bao gồm những nội dung chính như sau:

1. Thông tin cơ bản của công trình:

1. Tên công trình lập Phương án ứng phó với tình huống khẩn cấp: Hồ chứa nước Long Hưng, huyện Triệu Sơn, tỉnh Thanh Hóa.

2. Đơn vị quản lý, vận hành: Công ty TNHH MTV Sông Chu (sau đây gọi tắt là Công ty Sông Chu).

3. Mục tiêu, nhiệm vụ:

- Đảm bảo an toàn công trình đầu mối theo phương châm “4 tại chỗ”.

- Xác định hoặc dự kiến được tuyến lũ quét và phạm vi ngập lụt khi xảy ra sự cố; Đề ra được phương án bảo vệ, phòng tránh hoặc giảm nhẹ thiệt hại cho vùng hạ du; Xây dựng được phương án sơ tán nhanh chóng, bảo đảm an toàn cho người dân.

4. Thông tin cơ bản của công trình:

- Phân loại, cấp công trình: Hồ chứa nước vừa, điều tiết năm, cấp IV.
- Nhiệm vụ công trình: Cấp nước phục vụ sinh hoạt và tưới cho 120ha đất sản xuất nông nghiệp của xã Hợp Tiến, huyện Triệu Sơn.
- Diện tích lưu vực: 11,2km².
- Tần suất tưới: P = 75%.
- Tần suất lũ thiết kế: P = 1,5%.
- Tần suất lũ kiểm tra: P = 0,5%.
- MNDBT: (+19.55)m, ứng với dung tích $W_{BT} = 1,055 \times 10^6 m^3$.
- MNLTK: (+20.50)m, ứng với dung tích $W_{LTK} = 1,539 \times 10^6 m^3$.
- MNLKT: (+20.74)m.
- MNC: (+17.00)m, ứng với dung tích $W_C = 0,293 \times 10^6 m^3$.
- Đập đất:

* Đập chính

+ Chiều dài đập L= 430,0m, chiều rộng mặt đập Bđ = 5,0m, cao trình đỉnh đập (+22.55)m.

+ Mái đập thượng lưu có hệ số mái $m_{hl} = 2,75$, từ chân đập đến cao trình (+20.66)m được lát bằng các tấm bê tông cốt thép, từ cao trình (+20.66)m đến đỉnh đập (+22.55)m được trồng cỏ trong các ô bằng khung bê tông cốt thép. Mái hạ lưu có hệ số mái $m_{hl} = 2,5$, từ cao trình đỉnh đập (+22.55)m xuống cao trình (+19.00)m trồng cỏ bảo vệ, từ cao trình (+19.00)m trở xuống bố trí thiết bị thoát nước kiểu áp mái.

* Đập phụ

+ Chiều dài đập L= 148,0m, chiều rộng mặt đập Bđ = 3,0m, cao trình đỉnh đập (+22.55)m.

+ Hệ số mái đập thượng lưu $m_{hl} = 2.5$; hệ số mái đập hạ lưu $m_{hl} = 2.0$. Mái đập thượng, hạ lưu được trồng cỏ bảo vệ.

- Tràn xả lũ:

+ Hình thức tràn: Xả mặt chảy tự do;

+ Chiều rộng ngưỡng tràn: $B_{Tr} = 5,0m$;

+ Cột nước tràn thiết kế: $H_{Tr} = 0.90m$;

+ Lưu lượng xả lũ thiết kế: $Q_{tk1,5\%} = 81,70m^3/s$;

+ Lưu lượng xả lũ kiểm tra: $Q_{kt0,5\%} = 137,40m^3/s$;

+ Cao trình ngưỡng tràn: (+19.55)m.

- Công lấy nước: Gồm có 02 công:

+ Công Long Hưng: Bằng ống gang đặt trên móng bê tông cốt thép, đường kính $\phi 60\text{cm}$, vận hành bằng van côn đặt ở hạ lưu, cao trình đáy công thượng lưu (+16.60)m, lưu lượng thiết kế $Q_{tk} = 0,154\text{m}^3/\text{s}$.

+ Công Vạn Thắng: Bằng ống bê tông cốt thép đặt trên móng bê tông thường, đường kính $\phi 30\text{cm}$, vận hành bằng van phẳng đặt ở thượng lưu, cao trình đáy công thượng lưu (+17.00)m, lưu lượng thiết kế $Q_{tk} = 0,096\text{m}^3/\text{s}$.

- Nhà quản lý: Công trình chưa có nhà quản lý.

2. Phương án ứng phó tại công trình đầu mối

2.1. Mục tiêu: Đảm bảo an toàn công trình đầu mối theo phương châm “4 tại chỗ”.

2.2. Quy định vận hành trong mùa mưa lũ.

Hồ chứa nước Long Hưng chưa có Quy trình vận hành, do đó, Công ty Sông Chu căn cứ vào tình hình thực tế để điều tiết mực nước hồ trong mùa lũ đảm bảo an toàn cho công trình, cắt giảm lũ hạ du.

2.3. Các cấp mực nước báo động mực nước chống lũ hồ

- Báo động cấp I, mực nước hồ: (+19.55)m.

- Báo động cấp II, mực nước hồ: (+20.50)m.

- Báo động cấp III, mực nước hồ: (+20.74)m.

2.4. Một số tình huống sự cố có thể xảy ra và biện pháp xử lý đối với công trình đầu mối

a) Một số tình huống sự cố có thể xảy ra:

(1) Khi mực nước hồ đạt đến cao trình mực nước lũ thiết kế kết hợp mưa lớn làm cho sạt lở mái đập đất do đường bão hoà thân đập dâng cao, nước thấm ra mái hạ lưu đập.

(2) Trong trường hợp có nước thấm ra mái, chân mái hạ lưu hoặc xuất hiện mạch đùn, mạch sủi có nước đục chảy ra.

(3) Xói lũng dọc thân công lấy nước qua thân đập, dọc tường bên tràn xả lũ hoặc hai vai đập.

(4) Nếu có tổ mối do kiểm tra không phát hiện được còn tiềm ẩn trong thân đập làm cho nước thấm qua sinh ra sự cố.

(5) Khi có tin bão gần có khả năng đổ bộ vào Thanh Hoá và có mưa to. Phải đóng công trường hợp cánh cửa kệt không xuống được.

(6) Xuất hiện lũ đặc biệt lớn có nguy cơ tràn qua đỉnh đập chính hoặc đập phụ gây xói lở mái hạ lưu đập hoặc có nguy cơ vỡ đập.

b) Biện pháp xử lý đối với các tình huống xảy ra:

Thống nhất các biện pháp xử lý giờ đầu trong phương án ứng phó với tình huống khẩn cấp đập, hồ chứa nước Long Hưng năm 2023 do Công ty Sông Chu lập.

2.5. Đảm bảo vật tư dự phòng và nhân lực ứng cứu.

a) Vật tư dự phòng tại công trình:

Công ty Sông Chu chuẩn bị vật tư dự phòng tại công trình đảm bảo số lượng, chất lượng và tập kết đúng vị trí quy định, thuận lợi khi ứng phó với các tình huống xảy ra.

Bảng vật tư dự phòng tại công trình:

TT	Tên vật tư	ĐVT	Đã có	Bổ sung	Ghi chú
1	Đá hộc	m ³	5	5	Tại chân công trình
2	Đá 1x2	m ³	5	5	
3	Đá 4x6	m ³	5	5	
4	Cát	m ³	5	5	
5	Rọ thép	Cái	20	-	Tập kết tại nhà thắp van công lấy nước
6	Bao tải	cái	200	-	
7	Cọc tre	cọc	200	-	
8	Bạt mặt xanh, vàng	m ²	100	-	
9	Vò gỗ (có cán)	cái	2	-	
10	Cuốc bàn (có cán)	cái	1	-	
11	Xẻng (có cán)	cái	3	-	
12	Dao phát	cái	2	-	
13	Dao chặt	cái	1	-	
14	Cuốc chim	cái	1	-	
15	Đèn bão	cái	2	-	
16	Lưới đen khổ (4x5)m	m ²	200	-	
17	Xà beng thép 1,6 m	cái	1	-	

b) Vật tư dự phòng trong dân:

Thống nhất với khối lượng vật tư dự phòng trong dân do Công ty Sông Chu lập trong phương án; quá trình thực hiện, Công ty Sông Chu có trách nhiệm lập danh sách hộ dân kèm theo danh mục vật tư dự phòng để khi cần có thể nhanh chóng huy động kịp thời.

c) Nhân lực ứng cứu:

Ban chỉ huy Phòng chống lụt bão hồ Long Hưng (sau đây gọi tắt là BCH PCLB hồ Long Hưng) xây dựng phương án phối hợp cụ thể với Ban chỉ huy Phòng chống thiên tai, tìm kiếm cứu nạn và Phòng thủ dân sự (sau đây gọi tắt là BCH PCTT, TKCN và PTDS) huyện Triệu Sơn và xã Hợp Tiến chuẩn bị đầy đủ lực lượng, máy móc, phương tiện thường trực (xe tải, máy đào, máy ủi,...) để xử lý các tình huống khi xảy ra.

3. Phương án ứng phó với lũ, ngập lụt ở vùng hạ du đập

3.1. Mục tiêu:

- Xác định hoặc dự kiến được tuyến lũ quét và phạm vi ngập lụt khi xảy ra sự cố.

- Đề ra được phương án bảo vệ, phòng tránh hoặc giảm nhẹ thiệt hại cho vùng hạ du.

- Xây dựng được phương án sơ tán nhanh chóng, triệt để dân cư, bảo đảm tính mạng của nhân dân.

3.2. Dự kiến các tình huống:

- Trường hợp xả lũ kiểm tra qua tràn xả lũ (*tràn tự do*).
- Trường hợp khả năng xả lũ của hồ chứa không đáp ứng yêu cầu tiêu chuẩn thiết kế hiện hành, tình huống vỡ đập tính với lũ thiết kế.
- Trường hợp khả năng xả lũ của hồ đập không đáp ứng tiêu chuẩn thiết kế hiện hành, tình huống vỡ đập tính với lũ kiểm tra.

3.3. Phương án xử lý các tình huống.

a) Trường hợp 1: Xả lũ kiểm tra qua tràn (tràn tự do).

Tình huống lưu lượng xả tràn ứng với tần suất lũ kiểm tra $Q_{kt0,5\%} = 137,4 \text{ m}^3/\text{s}$ (*trương ứng Báo động cấp III*), kết hợp với việc dâng nước từ sông Nhom lên cao làm giảm khả năng thoát lũ của vùng hạ du gây ngập úng cho các thôn: 1, 2, 4, xã Hợp Tiến.

Số hộ dân bị ảnh hưởng và diện tích đất đai bị ngập, gồm có:

- Số hộ bị ảnh hưởng: 8 hộ, với dân số bị ảnh hưởng là 55 người.
- Tổng diện tích đất đai bị ngập khoảng 13,0 ha đất, gồm: 3,0 ha đất thổ cư; 10,0 ha đất lúa.

Khi lưu lượng xả lũ đạt lưu lượng thiết kế $Q_{tk1,5\%} = 81,7 \text{ m}^3/\text{s}$ (*trương ứng Báo động cấp II*), cần thông báo ngay để nhân dân trong vùng có phương án, thời gian tránh lũ để phòng xảy ra tình huống khả năng xả lũ của hồ chứa không đáp ứng theo tiêu chuẩn thiết kế hiện hành và có khả năng dẫn đến vỡ đập. Trong tình huống này nghiêm cấm các hoạt động đi lại, đánh bắt cá trong khu vực ngập lụt và đi lại của thuyền bè trên sông, suối hạ du.

b) Trường hợp 2: Khả năng xả lũ của hồ chứa không đáp ứng yêu cầu tiêu chuẩn thiết kế hiện hành, tình huống vỡ đập tính với lũ thiết kế $P = 1,5\%$.

Tình huống vỡ đập chính hoặc đập phụ hồ Long Hưng, tổng lượng nước xả xuống hạ du bao gồm dung tích hồ và lượng nước lũ ứng với tần suất thiết kế. Nước nhanh chóng ập xuống vùng hạ du, gây nên ngập lụt lớn cho các thôn 1, 2, 4, xã Hợp Tiến và các trục đường giao thông chính.

Số hộ dân bị ảnh hưởng, diện tích đất đai và cơ sở hạ tầng bị ngập, gồm có:

- Số hộ bị ảnh hưởng: 72 hộ, với dân số bị ảnh hưởng là 228 người.
- Tổng diện tích đất đai bị ngập khoảng 22,0 ha đất, gồm: 7,0 ha đất thổ cư; 15,0 ha đất lúa.
- Cơ sở hạ tầng bị ảnh hưởng, gồm có: Đường tỉnh lộ 501 bị ngập khoảng 1,5 km, đường liên huyện, liên xã bị ngập khoảng 0,5 km.

c) Trường hợp 3: Khả năng xả lũ của hồ chứa đáp ứng tiêu chuẩn thiết kế hiện hành, tình huống vỡ đập tính với lũ kiểm tra $P = 0,5\%$.

Tổng lượng nước xả xuống hạ du bao gồm dung tích hồ và lượng nước lũ ứng với tần suất kiểm tra. Tuyến lũ quét, các thôn xóm bị ảnh hưởng trực tiếp lũ như tình huống vỡ đập được tính với lũ thiết kế nhưng bị ngập sâu hơn.

3.4. Phân giao nhiệm vụ.

- UBND huyện Triệu Sơn.

+ Tổ chức chỉ đạo các cơ quan tham mưu, chính quyền xã thực hiện phương án bảo đảm an toàn cho vùng hạ du khi hồ chứa xả lũ và các tình huống xảy ra sự cố vỡ đập theo phương án đã duyệt.

+ Huy động nhân lực, vật lực, phương tiện cứu hộ, cứu nạn, sơ tán dân cư để ứng phó kịp thời với các tình huống xảy ra trên địa bàn.

- UBND xã Hợp Tiến:

+ Tổ chức tuyên truyền phổ biến đến mọi gia đình, mọi người dân về các tình huống xả lũ hồ chứa, sự cố vỡ đập, phương án phòng tránh lũ, quy định hiệu lệnh báo động cho từng tình huống, quy định hướng sơ tán, vị trí sơ tán của từng thôn, từng xóm để nhân dân chủ động thực hiện một cách nghiêm túc.

+ Tổ chức thành lập các lực lượng cứu hộ, cứu nạn, sơ tán dân cư, huy động phương tiện nguồn lực giúp dân sơ tán, bảo vệ tính mạng, tài sản của nhân dân trên địa phương mình theo phương án đảm bảo có hiệu quả.

- Các cơ quan, tổ chức: Lực lượng vũ trang, y tế, giáo dục và các cơ quan, đơn vị trên địa bàn tham gia phòng chống bão lũ theo sự phân công của UBND huyện Triệu Sơn.

Điều 2. Tổ chức thực hiện.

1. Công tác phổ biến, tuyên truyền và chuẩn bị vật tư, nhân lực theo Phương án được phê duyệt:

- Chậm nhất sau 15 ngày kể từ ngày Phương án được Giám đốc Sở Nông nghiệp và PTNT Thanh Hóa phê duyệt, yêu cầu Công ty Sông Chu phối hợp với UBND huyện Triệu Sơn để phân giao nhiệm vụ, chuẩn bị vật tư dự phòng, nhân lực và máy móc, phương tiện cho xã chuẩn bị; kiểm tra và đôn đốc công tác sẵn sàng ứng phó của các cơ quan, đơn vị, báo cáo về BCH PCTT, TKCN và PTDS tỉnh để tổng hợp theo dõi.

- Phổ biến, tuyên truyền và thông báo rộng rãi Phương án ứng phó với tình huống khẩn cấp đập, hồ chứa nước Long Hưng đến tất cả các địa phương và nhân dân vùng bị ảnh hưởng biết để chủ động ứng phó.

- Đối với vật tư dự phòng trong dân và nhân lực ứng cứu, yêu cầu phối hợp với chính quyền địa phương lập danh sách chi tiết đến từng hộ dân để sẵn sàng ứng phó khi có sự cố xảy ra.

- Có kế hoạch bố trí kinh phí để triển khai xây dựng bản đồ ngập lụt vùng hạ du theo đúng quy định hiện hành; xây dựng quy trình vận hành hồ chứa và trình phê duyệt làm cơ sở để tổ chức thực hiện.

2. Chế độ thông tin liên lạc, chế độ báo cáo của cụm quản lý công trình đầu mối hồ Long Hưng thuộc Chi nhánh Thủy lợi Triệu Sơn - Công ty Sông Chu.

2.1. Báo cáo BCH PCTT, TKCN và PTDS huyện Triệu Sơn.

+ Báo động 1: Ngày 2 lần vào lúc 7h, 19h.

+ Báo động 2: Ngày 3 lần vào lúc 7h, 13h, 19h.

+ Báo động 3: Báo động khẩn cấp 1h báo cáo 2 lần.

2.2. Báo cáo BCH PCTT, TKCN và PTDS tỉnh, Sở Nông nghiệp và PTNT - Chi cục Thủy lợi.

- Báo động 2: Ngày 2 lần vào lúc 7h, 19h.

- Báo động 3: Báo động khẩn cấp 1h báo 2 lần.

3. Quy định chế độ trực ban tại đập, chế độ trực ban tại BCH PCTT, TKCN và PTDS các cấp.

3.1. Tại công trình.

Khi có dự báo bão, mưa lũ lớn trên địa bàn tỉnh tất cả thành viên trong BCH PCLB hồ Long Hưng phải có mặt, phân công cụ thể công việc của các thành viên, tiến hành thực hiện nghiêm túc sự phân công của Trưởng ban. Bộ phận thường trực phải thường xuyên có mặt 24/24h để điều hành công tác, theo phương châm chỉ huy tại chỗ.

3.2. Tại BCH PCTT, TKCN và PTDS các cấp.

Tại BCH PCTT, TKCN và PTDS các cấp: Khi có bão lụt các thành viên phải có mặt đầy đủ, thực hiện sự phân công của Trưởng ban. BCH PCTT, TKCN và PTDS các cấp quy định cụ thể chức năng, nhiệm vụ của từng thành viên để tổ chức điều hành đảm bảo có hiệu quả và bám sát phương án ứng phó với tình huống khẩn cấp đập, hồ chứa nước Long Hưng đã đề ra.

4. Thẩm quyền quyết định sơ tán dân.

Việc sơ tán dân do Trưởng ban BCH PCTT, TKCN và PTDS huyện Triệu Sơn quyết định.

5. Quy định hiệu lệnh báo động cho từng tình huống đã nêu trên.

Để thống nhất chung hiệu lệnh báo động các tình huống xảy ra cho toàn vùng nhằm chủ động đối phó với các tình huống. Quy định hiệu lệnh như sau:

- Khi huy động lực lượng để tham gia xử lý, ứng phó với các tình huống sự cố công trình đầu mối thì sử dụng mạng lưới thông tin, loa truyền thanh, điện thoại, tin nhắn và hiệu lệnh chung là đánh keng 3 hồi một, dừng (2~5) phút lại đánh.

- Tình huống xả lũ qua tràn ứng với lũ kiểm tra, phải đề phòng cứu hộ đề do mực nước sông lên cao thì hiệu lệnh: Keng hoặc trống đánh ngũ liên (5 tiếng liên hồi).

- Tình huống vỡ đập hiệu lệnh sơ tán dân cư: Keng hoặc trống đánh tam liên (3 tiếng liên hồi). Dừng còi của Ban chỉ huy Quân sự huyện để hú liên hồi.

- Đối với các địa phương có hệ thống truyền thanh kết hợp dùng loa đài thông tin các tình huống trên để mọi người dân biết.

Điều 3. Quyết định này có hiệu lực thi hành kể từ ngày ký.

Trưởng ban Chỉ huy phòng, chống lụt bão hồ Long Hưng, Chủ tịch UBND huyện Triệu Sơn, Chủ tịch Hội đồng thành viên, Tổng Giám đốc Công ty Sông Chu và các tổ chức, cá nhân có liên quan chịu trách nhiệm thi hành Quyết định này./.

Nơi nhận:

- Như Điều 3 QĐ;
- Văn phòng UBND tỉnh (*để b/c*);
- BCH PCTT, TKCN và PTDS tỉnh (*để b/c*);
- Giám đốc Sở (*để b/c*);
- Trung tâm PVHCC tỉnh (*để b/c*);
- Lưu: VT, TL.

**KT. GIÁM ĐỐC
PHÓ GIÁM ĐỐC**

Nguyễn Hoài Nam